

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA.410.028.03.2019

Pani
Dagmara Kupczyk
Dyrektor
Szkoły Podstawowej nr 2
im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego
ul. Karola Miarki 7
41-407 Imielin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/027 – Rozwój aktywności fizycznej dzieci i młodzieży

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Imielinie ¹ , ul. Karola Miarki 7 41-407 Imielin
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dagmara Kupczyk Dyrektor Szkoły ² – od dnia 25 sierpnia 2015 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Realizacja zadań dotyczących upowszechniania sportu dzieci i młodzieży, w tym rozwoju ich aktywności fizycznej. 2. Wykorzystanie szkolnej infrastruktury sportowej na realizację zadań dotyczących aktywności fizycznej dzieci i młodzieży.
Okres objęty kontrolą	Lata 2016–2019 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Iwona Soroczyńska – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/275/2019 z 25 października 2019 r.

(akta kontroli str. 1 – 3)

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Dyrektora na rzecz upowszechniania sportu dzieci i młodzieży, w tym rozwoju ich aktywności fizycznej oraz wykorzystanie szkolnej infrastruktury sportowej na realizację tych zadań.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W okresie objętym kontrolą realizowano na terenie Szkoły program Ministra Sportu i Turystyki pn. *Szkolny Klub Sportowy*⁵ oraz zajęcia pozalekcyjne z piłki siatkowej i koszykowej, sportowo-taneczne, rowerowe i religijno-sportowe. Prowadzący zajęcia SKS posiadali odpowiednie kwalifikacje, realizowali swe obowiązki zgodnie z zasadami programu SKS i umowami zawartymi w tym zakresie z Śląskim Szkolnym Związkiem Sportowym – operatorem wojewódzkim SKS, dokumentując rzetelnie prowadzone zajęcia W programie SKS uczestniczyło w latach 2017–2019 106 uczniów Szkoły, w tym: 37 w 2017 r., 34 w 2018 r. i 35 w 2019 r. Zajęcia sportowe odbywały się na szkolnych obiektach sportowych, których stan techniczny był dobry. Szkoła wykorzystywała salę gimnastyczną, której budowa została

¹ Zwana dalej: Szkołą.

² Zwana dalej: Dyrektorem.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Zwany dalej: SKS.

dofinansowana przez Ministra Sportu i Turystyki ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu rozwoju regionalnej infrastruktury sportowej. Inwestycja ta wspiera rozwój aktywności fizycznej uczniów w ramach zajęć wychowania fizycznego oraz zajęć SKS. Dyrektor Szkoły prawidłowo realizował obowiązki dotyczące przeprowadzania okresowych kontroli szkolnych obiektów sportowych, stosownie do przepisów BHP i Prawa budowlanego.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja zadań dotyczących upowszechniania sportu dzieci i młodzieży, w tym rozwoju ich aktywności fizycznej

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą, na terenie Szkoły realizowano zadania dotyczące upowszechniania sportu dzieci i młodzieży. W roku szkolnym 2015/2016 pozalekcyjne zajęcia sportowe dla uczniów prowadzone były przez nauczycieli wychowania fizycznego w ramach godzin pracy nauczyciela wynikających z ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela⁷, a w następnych latach w ramach realizacji zadań statutowych Szkoły.

W okresie objętym kontrolą w Szkole prowadzono sportowe zajęcia pozalekcyjne z piłki siatkowej i koszykowej, sportowo-taneczne, rowerowe i religijno-sportowe. W ramach zajęć rowerowych przygotowywano uczestników do konkursu Bezpieczeństwo w Ruchu Drogowym i do egzaminu na kartę rowerową. W każdym roku szkolnym okresu objętego kontrolą organizowano Szkolny Dzień Sportu. W czasie ferii zimowych i wakacji letnich, Szkoła nie realizowała zajęć sportowych na szkolnych obiektach sportowych.

(akta kontroli str. 4 – 12)

Na podstawie udostępnionych dzienników zajęć stwierdzono, że zajęcia odbywały się zgodnie z grafikiem zajęć, w wymiarze dwóch godzin tygodniowo. Uczestniczyło w nich łącznie 253 uczniów, z tego: 107 uczniów w roku szkolnym 2015/2016, 71 - w roku szkolnym 2016/2017, 26 w roku szkolnym 2017/2018 i 49 w pierwszym półroczu 2018/2019.

Wyżej wymienione zajęcia były nieodpłatne dla uczniów, a nauczyciele nie otrzymywali dodatkowego wynagrodzenia. Szkoła udostępniała szkolne obiekty i sprzęty sportowe nieodpłatnie. Prowadzona ewidencja księgową nie pozwala na wyodrębnienie kosztów eksploatacji obiektów sportowych, które Szkoła ponosiła w związku z nieodpłatnym udostępnianiem obiektów na zajęcia pozalekcyjne organizowane dla swoich uczniów.

(akta kontroli str.13 – 29, 227 – 232)

Na podstawie zawartych umów Szkoła wynajmowała posiadaną salę gimnastyczną na potrzeby zajęć prowadzonych przez lokalne kluby sportowe: Miejski Klub Sportowy Imielin, Ludowy Klub Sportowy *Pogoń* Imielin, Uczniowski Klub Sportowy *Energia* Imielin i Boks Imielin oraz na potrzeby innych podmiotów. Wysokość odpłatności za

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 2215

wynajem sali gimnastycznej określono w umowach najmu w oparciu o zarządzenia Burmistrza Imielina w sprawie ustalenia wysokości cen i opłat za korzystanie z gminnych obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz ich wyposażenia⁸. W umowach zawartych z klubami sportowymi stosowano stawkę 5,00 zł za godzinę, a z podmiotami komercyjnymi⁹ – 30,00 zł za godzinę.

Zgodnie z zapisem § 4 ww. zarządzenia, Miejskiemu Ośrodkowi Sportu i Rekreacji w Imielinie, jako jednostce organizacyjnej Miasta Imielin, udostępniano salę gimnastyczną nieodpłatnie.

Szkoła nie posiada informacji o liczbie uczniów z terenu Imielina uczęszczających na te zajęcia. Według wyjaśnień Dyrektora Szkoły, dane takie dostępne były w siedzibach klubów i w sprawozdaniach składanych Urzędowi Miasta Imielin.

(akta kontroli str. 30 – 111)

W latach 2017-2019 Szkoła realizowała zajęcia sportowe w ramach programu SKS obejmujące treningi z piłki koszykowej, ręcznej, nożnej i siatkowej. Zajęcia prowadziło dwóch nauczycieli wychowania fizycznego zatrudnionych w Szkole, posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe¹⁰.

Zasady prowadzenia zajęć programu SKS określone zastały w umowach zlecenia zawartych pomiędzy Śląskim Szkolnym Związkiem Sportowym¹¹ a nauczycielami prowadzącymi zajęcia SKS. Przedmiotem umów było zorganizowanie i prowadzenie systematycznych zajęć sportowych w wymiarze dwóch razy w tygodniu dla każdego uczestnika, w 60-minutowych jednostkach ćwiczebnych, w grupach obejmujących minimum 15 osób (§ 1 umowy). Ponadto w umowach określono stawkę wynagrodzenia prowadzącego zajęcia w ramach programu, w wysokości 40,00 zł brutto za jedną godzinę zajęć oraz sposób obliczania należnego wynagrodzenia w oparciu o ewidencję zajęć (§ 2). Prowadzący zajęcia w ramach SKS przeprowadzali terminowo testy sprawnościowe uczestniczących w nich uczniów. Objęta badaniem *Rozliczenia godzin – Program Szkolny Klub Sportowy* za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 października 2019 r. były zgodne z postanowieniami zawartych umów zlecenia oraz były potwierdzane przez Dyrektora Szkoły. W latach realizacji programu (2017-2019) przeprowadzono łącznie 306 zajęć. Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *Prowadzący zajęcia w zakresie prawidłowości prowadzonych zajęć oraz dokumentacji realizacji programu SKS: podpisywali co roku umowy z ŚSZS w Katowicach, zgłaszali grupy ćwiczeniowe do podmiotu realizującego Program, zbierali oświadczenia od przedstawicieli ustawowych uczestników o wyrażeniu zgody na udział w zajęciach sportowych SKS oraz przetwarzanie danych osobowych, a skany wprowadzali do dziennika SKS, systematycznie prowadzili dziennik, przeprowadzali testy sprawnościowe, a skany przesyłali do ŚSZS, przeprowadzali 70 godzin zajęć w ciągu roku kalendarzowego w każdej grupie ćwiczeniowej z częstotliwością 2 razy w tygodniu zgodnie z ustalonym harmonogramem i czasem trwania. Dyrektor nie miał możliwości potwierdzać wykorzystania obiektów sportowych i sprzętu sportowego w dzienniku elektronicznym prowadzonym przez nauczyciela dla ŚSZS,*

⁸ Zarządzenie Nr BM.0050.15.2018 z dnia 26 marca 2018 r. oraz wcześniejsze BM.0050.67.2015 z dnia 22 grudnia 2015 r. ze zm.

⁹ Podmioty gospodarcze oraz organizacje, osoby fizyczne, trenerzy, instruktorzy pobierający odpłatność od uczestników zajęć.

¹⁰ Studia w zakresie: wychowania fizycznego, artystycznych form aktywności ruchowej (Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach)

¹¹ Zwany dalej: ŚSZS.

stąd zdecydował o wprowadzeniu dziennika papierowego. Dyrektor szkoły potwierdzał natomiast raportem odbyte zajęcia (kopie dokumentów w posiadaniu szkoły od 2018 roku).

(akta kontroli, str. 112 – 137, 233 – 277)

W okresie objętym kontrolą Szkoła nie otrzymała sprzętu sportowego na realizację zajęć SKS od ŚSZS. Od 1 września 2019 r. w Szkole prowadzone były także zajęcia z piłki ręcznej dla uczniów na postawie umowy zlecenia zawartej przez Związek Piłki Ręcznej w Polsce z nauczycielem Szkoły¹².

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *w zajęciach w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019 do stycznia 2019 r. w zajęciach z piłki ręcznej, uczestniczyli również uczniowie SP nr 1, którzy uchwałą RM Imielin kontynuowali naukę w klasie VII i VIII ze wskazania w/w szkole, a w roku poprzednim szkolnym byli uczniami SP nr 2, gdyż w ich szkole nie były prowadzone zajęcia SKS z piłki ręcznej.*

W zajęciach SKS prowadzonych w Szkole do września 2017 roku w jednej grupie, a później w dwóch grupach¹³, brało udział łącznie 106 uczniów, w tym: 37 w 2017 r., 34 w 2018 r. i 35 w 2019 r., co stanowiło, odpowiednio: 6,2%, 6,5% i 6,8% wszystkich uczniów¹⁴.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że: *W Szkole obowiązywały standardowe procedury w sytuacji wypadków na zajęciach pozalekcyjnych, takie jak podczas zajęć w szkole. W okresie od 2016-2019 roku podczas zajęć sportowych prowadzonych w ramach Szkolnego Klubu Sportowego nie miał miejsca żaden wypadek. Szkoła nie wprowadzała dodatkowego ubezpieczenia dla uczestników zajęć pozalekcyjnych, gdyż wybierane przez rodziców ubezpieczenie NNW grupowe, obejmowało także w swoich warunkach zajęcia pozalekcyjne, treningi w klubach sportowych.*

(akta kontroli str. 138 – 154)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Szkoły w zbadanym zakresie.

OBSZAR

2. Wykorzystanie szkolnej infrastruktury sportowej na realizację zadań dotyczących aktywności fizycznej dzieci i młodzieży

Opis stanu
faktycznego

Organizowane przez Szkołę zajęcia wychowania fizycznego oraz zajęcia w ramach Programu SKS odbywały się na trzech obiektach sportowych: sali gimnastycznej będących częścią budynku Szkoły, hali sportowej, dofinansowanej ze środków Ministra Sportu i Turystyki, będącej w zarządzie Miasta Imielin oraz zewnętrznych boiskach i urządzeniach sportowych (m.in.: trawiastego boiska do piłki nożnej i ręcznej, tartanowego boiska do piłki koszykowej i siatkowej oraz bieżni lekkoatletycznej). Zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia

¹² Umowa z dnia 1 września 2019 r. zawarta ze Związkiem Piłki Ręcznej w Polsce.

¹³ 2016/2017 – jedna grupa, 18 uczniów, chłopcy z klas od IV do VI; 2017/2018 – jedna grupa, 16 chłopców klasy V-VI; jedna grupa, 16 uczniów, 3 dziewczęta i 13 chłopców z klas V-VI; od września 2018 r. druga grupa, 16 uczniów, chłopcy, klasa V-VI; od lutego 2019 r. – 18 uczniów, 11 dziewcząt i 7 chłopców, klasy V-VI.

¹⁴ Liczba wszystkich uczniów Szkoły (klasy od I do VI) według stanu na 30 września wynosiła: w 2016 r. – 586, 2017 r. – 599, 2018 r. – 526 i 2019 r. – 510 uczniów.

31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach¹⁵ Dyrektor Szkoły dokonywała corocznie wraz z inspektorem ds. BHP, kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły, w tym szkolnych obiektów sportowych. Przeprowadzane były także okresowe kontrole wymagane przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹⁶ - w każdym roku objętym kontrolą okresowe kontrole stanu technicznego obiektu (art. 62 ust. 1 pkt 1), a w sierpniu 2018 roku przeprowadzona została kontrola stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektów budowlanych oraz jego otoczenia (art. 62, pkt 2).

Wszystkie szkolne obiekty sportowe były użytkowane zgodnie z ich przeznaczeniem, stosownie do art. 61 pkt 1 i 2 Prawa budowlanego. Książki obiektów prowadzone były zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego¹⁷, w szczególności zawierały dane identyfikujące obiekt, plan sytuacyjny oraz wpisy dotyczące przeprowadzonych kontroli i badań okresowych. Corocznie stwierdzano dobry stan posadzek i podłóg oraz tynków wewnętrznych ścian i stropów. Jedynie podczas kontroli przeprowadzonej w 2018 roku stwierdzono uszkodzenia nawierzchni trawiastej i tartanowej boisk, które zostały niezwłocznie usunięte¹⁸.

(akta kontroli str. 155 – 199)

W wyniku przeprowadzonych oględzin stanu wykorzystywanych przez Szkołę obiektów sportowych stwierdzono, że zarówno w sali gimnastycznej jak i w hali sportowej w widocznym miejscu umieszczono tablice informacyjne dotyczące bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego oraz regulamin korzystania z tych obiektów. W dokumentach tych określono zasady realizacji zajęć i zawodów sportowych, zajęć prowadzonych w ramach Programu SKS oraz innych zajęć. Na zewnętrznej ścianie hali, przy wejściu głównym, zamieszczono tablicę informacyjną z logotypem Ministerstwa Sportu i Turystyki, informującą o dofinansowaniu inwestycji przez Ministra Sportu i Turystyki ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, w ramach Programu Rozwoju Regionalnej Infrastruktury Sportowej – Edycja 2016¹⁹.

Urządzenia sportowe (w tym: kosze, drabinki, ażurowe kurtyny do oddzielania poszczególnych boisk, krzeselka na widowni), których przemieszczenie się może stanowić zagrożenie dla zdrowia ćwiczących, były umocowane na stałe (zgodnie § 31 ust. 4 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach). Podłoga sali gimnastycznej wykonana z drewnianego parkietu i syntetyczna nawierzchnia sportowa hali sportowej były równe i czyste, bez uszkodzeń oraz zanieczyszczeń. Granice boisk do poszczególnych dziedzin sportu były oznaczone wyraźnymi, kolorowymi liniami.

Dyrektor Szkoły oświadczyła, że: *Powierzchnia sali i hali są myte regularnie, minimum dwa razy w ciągu dnia, z użyciem środka chemicznego, w zależności od potrzeb takich jak: warunki atmosferyczne, liczba osób korzystających z obiektu, śmieci z koszy usuwa się na bieżąco codziennie rano oraz w trakcie dnia w miarę potrzeb, a inspekcja pod kątem uszkodzeń dokonywana jest na bieżąco przez*

¹⁵ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm., dalej zwane rozporządzeniem w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach.

¹⁶ Dz. U. z 2019 r., poz. 1186 ze zm.

¹⁷ Dz. U. Nr 120 poz. 1134, ze zm.

¹⁸ Umowy: nr SP 34/2018 i Nr SP 35/2018 z dnia 12 lipca 2018 r. wraz z protokołami końcowego odbioru robót.

¹⁹ Całkowita wartość inwestycji: 6 578 243,00 PLN, kwota dofinansowania ze środków FRKF: 1 988 300,00 PLN.

prowadzących zajęcia sportowe oraz pracowników sprzątających. W wyposażeniu hali sportowej znajdowało się urządzenie specjalistyczne, wysokociśnieniowe do mycia jej nawierzchni.

W bezpośrednim sąsiedztwie sali gimnastycznej znajdowała się szatnia z toaletą i umywalką. Do dyspozycji osób niepełnosprawnych, a w szczególności poruszających się na wózkach inwalidzkich, była druga toaleta na parterze budynku Szkoły, z przestrzenią manewrową o wymiarach co najmniej 1,5 x 1,5 m; stosowanie do wymogów dotyczących w tych pomieszczeniach. Na trasie dojazdu do drzwi toalety była winda wewnętrzna. W toalecie zainstalowano odpowiednio przystosowane, jedną miskę ustępową i umywalkę z uchwytnymi.

Hala sportowa posiadała nowoczesne zaplecze sanitarno-szatniowe, dostosowane do korzystania z niego przez osoby niepełnosprawne, a w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich. W łazienkach zainstalowano odpowiednio przystosowane, miski ustępowe i umywalkę, a także natryski, z uchwytami ułatwiającymi korzystanie z urządzeń higienicznosanitarnych (w każdej szatni: dla chłopców i dziewcząt). W szatniach były metalowe szafki, zamykane na kluczyk. W pobliżu szatni znajdowało się pomieszczenie trenera, dla prowadzących zajęcia.

Hala posiadała także miejsca dla widowni (amfiteatralnie usytuowane rzędy krzeseł z kolorowego tworzywa sztucznego), a także windę przyschodową, elektroniczną tablicę wyników i defibrylator AED.

Zewnętrzne boiska i urządzenia sportowe składały się z trawiastego boiska do piłki nożnej, boiska do piłki koszykowej i siatkowej oraz bieżni do lekkoatletyki, pokrytych nawierzchnią tartanową.

Zgodnie z § 31 ust. 4 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach urządzenia sportowe na boiskach zewnętrznych (bramki, kosze, słupki do siatki), których przemieszczenie się może stanowić zagrożenie dla zdrowia ćwiczących, były umocowane na stałe. Zarówno stan nawierzchni trawiastej, jak i tartanowej obiektu był dobry. Nie było widocznych uszkodzeń, nierówności i zanieczyszczenia olejami, smarami, farbami itp. Dyrektor Szkoły poinformowała, że: *w celu utrzymania nawierzchni w należytym stanie, usuwa się z niej codziennie śmieci w ramach bieżącej pielęgnacji pomiędzy zabiegami sezonowej konserwacji, a także dokonuje się inspekcji pod kątem uszkodzeń i niezwłocznie je usuwa.*

(akta kontroli str. 200 – 226)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Szkoły w zbadanym zakresie.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Katowice, dnia 17 grudnia 2019 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Kontroler
Iwona Soroczyńska
Gł. specjalista kontroli państwowej**

.....